

**TIETEELLISEN TUTKIMUKSEN
Seloste käsittelytoimista
EU:n yleinen tietosuoja-asetus
Laatimispäivä: 11.10.2025**

Tutkimuksen kuvaus ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset

Väitöstutkimuksessa tutkitaan verkkohäirintää, jota tapahtuu erilaisilla verkkoalustoilla, kuten viestisovelluksissa ja sosiaalisessa mediassa. Tutkimuksen kohteena ovat verkkohäirintää kokeneet nuoret, ja tavoitteena on syventää ymmärrystä verkkohäirinnän ilmiöstä tutkimalla nuorten kokemuksia verkkohäirinnän kohteeksi joutumisen prosessista, sekä kehittää käytännön toimia häirinnän ehkäisemiseksi. Tutkimustulosten avulla pyritään luomaan keinoja vahvistaa nuorten osallisuutta ja toimijuutta, jotta heillä olisi riittävät tiedot ja taidot häirintätilanteiden kohtaamiseen, sekä kehittää nuorten parissa työskentelevien ammattilaisten käyttöön konkreettisia työkaluja, joiden avulla voidaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ehkäistä verkossa tapahtuvan häirinnän kielteisiä vaikutuksia. Tutkimusmenetelmänä käytetään teemahaastatteluja (N=30), jotka tehdään alaikäisenä verkkohäirintää kokeneille nuorille aikuisille. Haastattelujen tavoitteena on saada syvällistä tietoa siitä, miten verkkohäirintä tapahtuu nuorten keskuudessa, miten se vaikuttaa lapsen tai nuoren elämään, ja millaista apua nuoret kokevat tarvitsevansa esimerkiksi sosiaali- tai nuorisoalan ammattilaisilta. Tutkimuksessa käsitellään arkaluonteisia aiheita, kuten seksuaalista häirintää, groomingia ja alaikäisten seksuaalista hyväksikäyttöä, ja koska on viitteitä siitä, että hyvin pienet lapset altistuvat verkkohäirinnälle, on erittäin tärkeää kuulla, miten lapset ja nuoret itse ovat kokeneet ilmiön.

Tässä selosteessa kuvataan, miten henkilötietojasi käsitellään tutkimuksessa.

Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Sinuun ei kohdistu mitään negatiivista seuraamusta, jos kieltäydyt osallistumasta tutkimukseen tai jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen missä vaiheessa tahansa. Jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen, ennen keskeytystä kerättyä aineistoa voidaan kuitenkin käyttää tutkimuksessa. Tämän selosteen kohdassa 17 kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia sinulla on ja miten voit vaikuttaa tietojesi käsittelyyn.

1. Tutkimuksen rekisterinpitäjä

Maria Toppi

Osoite: matoppi@ulapland.fi

Yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa asioissa:

Nimi: Maria Toppi

Sähköpostiosoite: matoppi@ulapland.fi

2. Kuvaus tutkimushankkeesta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Tutkimuksessa tehdään laadullisia haastatteluja nuorille aikuisille. Haastattelut tallennetaan ja litteroidaan haastateltavan suostumuksella, jolloin tallenteet ja litteraatiot toimivat tutkimuksen aineistona. Jos haastateltava ei anna suostumusta tallenteen tekemiseen, toimii aineistona haastattelijan tekemät muistiinpanot, jotka haastateltavalla on oikeus nähdä ennen niiden luovuttamista aineistoksi. Tavoitteena on löytää 30 haastateltavaa, jotka ovat yli 18-vuotiaita, mikä on Suomessa lakisääteinen täysi-ikäisyyden raja (lastensuojelulaki 2007, 6§), ja jotka ovat kokeneet verkkohäirintää alaikäisenä. Häirintä on saattanut tapahtua lähimenneisyydessä tai kaukaisessa menneisyydessä.

Henkilötietoja kerätään väitöskirjatutkimusta varten. Tutkimuksessa kerättävien henkilötietojen tarkoitus on yhteiskunnallinen etu, tieteellinen tutkimus, jossa kartoitetaan nuorten kokemuksia verkkohäirinnästä.

Jokainen tutkimukseen osallistunut saa a) kirjallisen tutkimustiedotteen, joka sisältää tietoa tutkimushankkeesta ja sen tavoitteista sekä b) tämän tietosuojailmoituksen joko fyysisenä kopiona tai linkkinä sähköiseen versioon.

3. Yhteistyöhankkeena tehtävän tutkimuksen osapuolet ja vastuunjako

-

4. Tutkimusryhmä ja sen päätutkija

-

5. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Lapin korkeakoulukonsernin tietosuojavastaavana toimii lakimies Jari Rantala. Häneen saa yhteyden sähköpostiosoitteesta tietosuoja@ulapland.fi.

6. Tutkimuksen suorittajat

Tutkimuksen suorittaa jatko-opiskelija Maria Toppi.

7. Tutkimuksen nimi, luonne ja tutkimuksen kestoaika

Tutkimuksen nimi: Lasten ja nuorten verkkohäirintä: kokemukset, seuraukset ja avun hakemisen prosessit nuorten näkökulmasta

Kertatutkimus

Seurantatutkimus

Henkilötietojen käsittelyn kesto: Henkilötietoja säilytetään ja käsitellään tutkimuksen valmistumiseen asti. Arvioitu tutkimuksen valmistumisajankohta on joulukuussa 2028.

Tutkimushankkeen päättyessä henkilötiedot hävitetään tietoturvallisia menetelmiä hyödyntäen tässä selosteessa määritellyn mukaisesti.

8. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietoja käsitellään yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan perusteella:

Enter any content that you want to repeat, including other content controls. You can also insert this control around table rows in order to repeat parts of a table.

- tutkittavan suostumus
- rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen
- yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö:
 - tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi
 - tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi
- rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen
 - mikä oikeutettu etu on kyseessä: **[selitä]**

9. Mitä tietoja tutkimusaineisto sisältää

Haastateltavilta kerätään seuraavia henkilötietoja: nimi, ikä, sukupuoli, koulutus, tilanne työelämässä, asuinalue, perhetilanne. Lisäksi haastateltavan itsestään kertomat tiedot, hänen lähipiiriinsä kuuluvista henkilöistä kerrotut tiedot sekä muista häirintätapaukseen liittyvistä henkilöistä kerrotut tiedot.

10. Arkaluonteiset henkilötiedot

Tutkimuksessa käsitellään seuraavia arkaluonteisia henkilötietoja:

- Rotu tai etninen alkuperä
- Poliittiset mielipiteet
- Uskonnollinen tai filosofinen vakaumus
- Ammattiliiton jäsenyys
- Geneettiset tiedot
- Biometristen tietojen käsittely henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten
- Terveys
- Luonnollisen henkilön seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen

Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen käsittely toteutetaan ainoastaan tietosuojasetuksen 9 artiklan 2-kohdan mukaisesti 1) rekisteröidyn nimenomaisen suostumuksen perusteella ja 2) kun käsittely on tarpeen yleisen edun mukaista arkistointia, tieteellistä ja historiallista tutkimusta tai tilastointia varten tietosuojasetuksen mukaisesti unionin oikeuden tai jäsenvaltion lainsäädännön nojalla.

11. Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Tietolähteenä on haastatettava itse.

12. Tietojen siirto tai luovuttaminen tutkimusryhmän ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä tai luovuteta tutkimusryhmän ulkopuolelle.

13. Tietojen siirto tai luovuttaminen EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä tai luovuteta Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

Enter any content that you want to repeat, including other content controls. You can also insert this control around table rows in order to repeat parts of a table.

14. Automatisoitu päätöksenteko

Automaattisia päätöksiä ei tehdä.

Enter any content that you want to repeat, including other content controls. You can also insert this control around table rows in order to repeat parts of a table.

15. Henkilötietojen suojauksen periaatteet

- Tiedot ovat salassa pidettäviä.

Manuaalisen aineiston suojaaminen:

Tutkimukseen osallistuneiden suostumuslomakkeet säilytetään tietoturvallisesti digitoituna Lapin yliopiston tutkijan toimesta salauksella varustetulla levyasemalla tai levyasemilla.

Tietojärjestelmissä käsiteltävät tiedot:

- käyttäjätunnus salasana käytön rekisteröinti kulunvalvonta
 muu, mikä: [täsmennä]

Suorien tunnistetietojen käsittely:

- Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa
 Aineisto analysoidaan suorien tunnistetiedoin, koska (peruste suorien tunnistetietojen säilyttämiselle): [täsmennä]

16. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

- Tutkimusrekisteri hävitetään
 Tutkimusrekisteri arkistoidaan:
 ilman tunnistetietoja tunnistetiedoin

Enter any content that you want to repeat, including other content controls. You can also insert this control around table rows in order to repeat parts of a table.

17. Mitä oikeuksia sinulla on ja oikeuksista poikkeaminen

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa on tämän ilmoituksen kohdassa 1 mainittu henkilö.

Rekisteröidyn oikeudet

Suostumuksen peruuttaminen (GDPR, 7 artikla)

Sinulla on oikeus peruuttaa antamasi suostumus, mikäli henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta suostumuksen perusteella ennen sen peruuttamista suoritettua käsittelyä lainmukaisuuteen.

Oikeus saada pääsy tietoihin (GDPR, 15 artikla)

Sinulla on oikeus saada tieto siitä, käsitelläänkö henkilötietojasi tutkimuksessa ja mitä henkilötietoja siinä käsitellään. Voit myös halutessasi pyytää jäljennöksen käsiteltävistä henkilötiedoista.

Oikeus tietojen oikaisemiseen (GDPR, 16 artikla)

Jos käsiteltävissä henkilötiedoissasi on epätarkkuuksia tai virheitä, sinulla on oikeus pyytää niiden oikaisua tai täydennystä.

Oikeus tietojen poistamiseen (GDPR, 17 artikla)

Sinulla on oikeus vaatia henkilötietojesi poistamista seuraavissa tapauksissa:

- a) henkilötietoja ei enää tarvita niihin tarkoituksiin, joita varten ne kerättiin tai joita varten niitä muutoin käsiteltiin;
- b) peruutat suostumuksen, johon käsittely on perustunut, eikä käsittelyyn ole muuta laillista perustetta;
- c) vastustat käsittelyä (kuvaus vastustamisoikeudesta on alempana) eikä käsittelyyn ole olemassa perusteltua syytä;
- d) henkilötietoja on käsitelty lainvastaisesti; tai
- e) henkilötiedot on poistettava unionin oikeuteen tai jäsenvaltion lainsäädäntöön perustuvan rekisterinpitäjään sovellettavan lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi.

Oikeutta tietojen poistamiseen ei kuitenkaan ole, jos tietojen poistaminen estää tai vaikeuttaa suuresti käsittelyn tarkoituksen toteutumista tieteellisessä tutkimuksessa.

Oikeus käsittelyn rajoittamiseen (GDPR, 18 artikla)

Sinulla on oikeus henkilötietojesi käsittelyn rajoittamiseen, jos kyseessä on jokin seuraavista olosuhteista:

- a) kiistät henkilötietojen paikkansapitävyyden, jolloin käsittelyä rajoitetaan ajaksi, jonka kuluessa Lapin yliopisto voi varmistaa niiden paikkansapitävyyden;
- b) käsittely on lainvastaista ja vastustat henkilötietojen poistamista ja vaadit sen sijaan niiden käytön rajoittamista;
- c) Lapin yliopisto ei enää tarvitse kyseisiä henkilötietoja käsittelyn tarkoituksiin, mutta sinä tarvitset niitä oikeudellisen vaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi; tai
- d) olet vastustanut henkilötietojen käsittelyä (ks. tarkemmin alla) odotettaessa sen todentamista, syrjäyttävätkö rekisterinpitäjän oikeudet perusteet rekisteröidyn perusteet.

Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen (GDPR, 20 artikla)

Sinulla on oikeus saada Lapin yliopistolle toimittamasi henkilötiedot jäsennellyssä, yleisesti käytetyssä ja koneellisesti luettavassa muodossa, ja oikeus siirtää kyseiset tiedot toiselle rekisterinpitäjälle Lapin yliopiston estämättä, jos käsittelyn oikeusperuste on suostumus tai sopimus, ja käsittely suoritetaan automaattisesti. Kun käytät oikeuttasi

siirtää tiedot järjestelmästä toiseen, sinulla on oikeus saada henkilötiedot siirrettyä suoraan rekisterinpitäjältä toiselle, jos se on teknisesti mahdollista.

Vastustamisoikeus (GDPR, 21 artikla)

Sinulla on oikeus vastustaa henkilötietojesi käsittelyä, jos käsittely perustuu yleiseen etuun tai oikeutettuun etuun. Tällöin Lapin yliopisto ei voi käsitellä henkilötietojasi, paitsi jos se voi osoittaa, että käsittelyyn on olemassa huomattavan tärkeä ja perusteltu syy, joka syrjäyttää rekisteröidyn edut, oikeudet ja vapaudet tai jos se on tarpeen oikeusvaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi. Lapin yliopisto voi jatkaa henkilötietojesi käsittelyä myös silloin, kun sen on tarpeellista yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi.

Oikeuksista poikkeaminen

Tässä kohdassa kuvatuista oikeuksista saatetaan tietyissä yksittäistapauksissa poiketa tietosuoja-asetuksessa ja Suomen tietosuojalainsäädännössä säädetyillä perusteilla siltä osin, kuin oikeudet estävät tieteellisen tai historiallisen tutkimustarkoituksen tai tilastollisen tarkoituksen saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti. Tarvetta poiketa oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Linkki: [Ilmoitus tietosuojavaltuutetulle](#)

Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki

Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi

Puhelinvaihe: 029 566 6700

Kirjaamo: 029 566 6768

TÄMÄ LOMAKE TULEE JÄTTÄÄ TÄYDENNETTYNÄ MYÖS KIRJAAMOON
(kirjaamo@ulapland.fi)